

ВАРІАНТ 7

Завдання стосуються речень, що первісно становили зв'язний текст. Прочитайте речення й виконайте завдання до них (цифри в дужках позначають наступне слово).

▲ (1)Людина це передусім обов'язок, а не титул, отриманий при народженні.

● Тому мни свою глину в руках, поки не відчуєш під мозолями (2)кременя, бо для цього в тебе найкращий час – творися ж!

◆ (3)Власне, хто ти є поки що: лише кавалок глини сирової, пластичної?

■ Тож бери (4)його в обидві жмені й мни, поки з нього не вийде щось тверде, окреслене, перем'яте.

□ Уяви, що ти сам є (5)Бог, який щохвилини творить свою особистість.

Завдання 1. Первісний текст буде відновлено, якщо речення розташувати в послідовності, запропонованій у рядку

А) ▲ ◆ ■ □ ●

Б) ▲ ● ◆ ■ □

В) ▲ ■ □ ● ◆

Г) ▲ □ ◆ ● ■

Д) ▲ □ ■ ● ◆

Правильна відповідь: А

Методичний коментар. Логіку тексту вбачаємо в розгортанні метафори самотворення: від загальної етичної тези про обов'язок (▲) до критичного самоаналізу через образ «сирової глини» (◆). Наступне речення (■) трансформує цей образ у заклик до дії (логічний місток «тож» спонукає до роздумів про надання *твердої* та *окресленої* форми аморфній сировині). У реченні (□) процес праці піднято до рівня сакрального акту творення особистості, де людина уподібнюється Богу. Фінальна настанова (●) за допомогою підсумкового слова «тому» замикає композиційне коло, акцентує увагу на необхідності внутрішнього

гарту («креміль») та ефективному використанні часу, що забезпечує тексту концептуальну й стилістичну цілісність.

Завдання 2. Простим ускладненим є речення

А) ▲

Б) ●

В) ◆

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: А

Методичний коментар. У реченні ▲ є одна граматична основа («людина є обов'язок, не титул»); воно ускладнене однорідними присудками та відокремленим поширеним означенням, вираженим дієприкметниковим зворотом («отриманий при народженні»), що стоїть у постпозиції щодо означуваного слова. Інші речення є складними.

Завдання 3. Вставне слово, що вказує на привернення уваги або уточнення думки, ужито в реченні

А) ▲

Б) ●

В) ◆

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: В

Методичний коментар. У реченні ◆ ужито слово «власне». Воно є вставним, оскільки служить для уточнення висловленого, не є членом речення й відокремлене комою.

Завдання 4. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А) ▲

Б) ●

В) ◆

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: А

Методичний коментар. У реченні ▲ підмет («людина») та присудки («обов'язок», «не титул») виражені іменниками в називному відмінку, тому між ними треба ставити тире.

Завдання 5. Синтаксичну роль присудка виконує слово, позначене цифрою

А) 1 (людина)

Б) 2 (кременя)

В) 3 (власне)

Г) 4 (його)

Д) 5 (Бог)

Правильна відповідь: Д

Методичний коментар. Слово «Бог» (5) є іменною частиною складеного іменного присудка («є Бог»). Для порівняння: «людина» (1) – підмет (хто? що? → людина є Бог); «кременя» – додаток (не відчуєш кого? чого?); «власне» – не є членом речення (бо вставне слово); «його» – додаток (бери кого? що?).